

Fussilet 44

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ أَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِقَاقٌ وَلِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

Ve lev cealnahu kur'anen a'cemiyyen le kalu lev la fussilet ayatuh, e a'cemiyyun ve arabiy, kul huve lillezine amenu huden ve şifaun, vellezine la yu'minune fi azanihim vakrun ve huve aleyhim ama, ulaike yunadevne min mekanin baid.

Biz, onu yabancı bir dille "kur'an" yapsaydık, mutlaka: "O'nun ayetleri açıklanmalı değil miydi?" derlerdi. Yabancı dilde bir kur'ana Arap muhatap, hiç olur mu? De ki: "Kur'an, inananlar için bir yol gösterici ve bir şifadır." Ve inanmayanlara gelince, onların kulaklarında bir ağırlık vardır. Ve Kur'an, onlara kapalıdır. Onlara sanki uzak bir yerden seslenilmektedir.(E.A meali)

Nokta ve hareket tercihlerinin ulemânın bir tercihi olduğunu ve bunun asla bağlayıcılığının olmadığını Fussilet 44'de çok net bir şekilde görmekteyiz.

Yabancı dil nasıl olur ? Kime göre, neye göre ? "Arapça olmayan acemi/yabancı bir lisanla göndermiş olsaydık onlar diyeceklerdi ki bunun ayetleri açıklanmalı değil miydi"

Eğer bu itiraz dikkate alınıp kitap Arapça yapılıyorsa, başka dillerde olan insanlarda aynı itirazda bulunabilir.

"Kureyş kabilesini dikkate alarak Arapça bir kitap gönderdin bizi de dikkate al" diyebilirdi.

Acemiyyun; kelimesi noktalanmış ve hareketlenmiş metin anlamına gelir.

Mücadele suresinde, noktalı ve hareketlenmiş metinlerde "size meclislerde yer açın denildiğinde yer açın ki Allah da size genişlik versin" şeklinde meallendirilmiş.

Oysa "meclis" kelimesini," mehalis (ebeveyni karışık/şaiBELİ olan)" olarak okuduğumuzda annesi ve babası belli olmayan/bilinmeyen çocuklar/kişiler hakkında müsamahalı davranın denildiğinde müsamahalı davranın; müsamahasız davranın denildiğinde müsamahasız davranın...

"Evlat edindikleriniz" diye çevrilen kelime aslında "sahiplendikleriniz" olmalıdır.

Yani, sahiplendiklerinizi babalarına nisbet ederek çağırın, kendinize değil! Eğer babalarını bilmiyorsanız isimleri ile çağırın onlar sizin din kardeşlerinizdir deniliyor. Burada "müsamaha" vardır, "o evlat edindikleriniz sizin çocuklarınız değildir" denildiğinde ise "müsamahasızlık" vardır.

"Men yuridillahu" noktalı ve harekeli metni esas aldığımızda saptıran bir Allah'a,

dilediğine hidayet eden bir Allah'a iman etmemiz gerekir. Kur'an'a baktığımız zaman bunun tersi olan yüzlerce bilgi vardır.

Sapan kendi aleyhine sapar, hidayet bulan yani kılavuz edinen, kendi lehine kılavuz edinir şeklinde birçok ayeti vardır. Bu noktalama ve harekeleme ayetler arasında bir çelişki oluşmasına neden oluyor.

"Men yuridillahe" kim Allah'ın kendisine rehberlik etmesini diliyorsa/böyle bir irade gösteriyorsa/bu yönde bir iradesi varsa "yeşrah sadrahu lil islam", sadrını özünü İslam için açsın/İslam'a müsait hale yani İslam'ın sadrına girmesine müsait hale getirsin.

"Kim Allah'ın kılavuzluk yapmasını istiyorsa sadrını İslam için açsın"

"Men yuridillahe" kim Allah'ı yok sayarsa/kim Allah'ı görmezden gelirse/kim Allah'ı kayıp sayarsa (bu anlamların hepsi uygun oluyor) artık ona bir rehber bulunmaz.

Bu kadar basittir ve hiçbir yoruma ihtiyacı da yoktur.

Noktasız ve harekesiz metin baz alınırsa, "men yuridillahu" yapılamaz.

Çünkü "men" şart edatıdır, mübteda-haberdir. Yudlil fiilinin faili de kendinden önceki men edatıdır. Men yudli kelimesinin harekesini o hale getiren men şart edatıdır. Asıl sen onu meful haline getirirsin. "Allah kimi saptırırsa" meali gramere, sarfa ve nahive aykırıdır.

Saptıran bir Allah, Yahudilik de vardır.

İman; aklın, kalbin, düşüncenin, sadrın, fuadın bir şey üzerinde şüphe etmeden kesinkes karar kılmasıdır. İmanla şüphe yan yana olmaz.

Kur'an'da harufu mukattaları saydığımızda 14 farklı işaret çıkıyor. Kur'an'ın aslı noktasız ve harekesiz olduğu için 28 işaret yoktur.

Yunus 37

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Ve ma kane hazel kur'anu en yuftera min dunillahi ve lakin tasdikallezi beyne yedeyhi ve tafsilel kitabi la reybe fihi min rabbil alemin.

Bu Kur'an, Allah'tandır; başkası tarafından uydurulmuş değildir. Aynı zamanda kendinden önceki kitapları tasdik eder ve Kitap'ı ayrıntılı olarak açıklar. Âlemlerin Rabb'inden olduğundan hiç kuşku yoktur.(E.A meali)

Ellezi beyne yedeyh dendikten sonra bir vav vardır. "Tafsilel kitabı" cümlesi parantez içi bir cümle midir? Yoksa tastik kelimesine mi atfediliyor? "Ve lakin tasdika" deniliyor, ellezi cümle içerisinde meful olarak görünüyor. "Tafsilel kitabı" isim tamlamasıdır onu

nasıl oraya atfediyorlar "hazel kur'an" daki kaneyi normal bir fiil olarak mı almışlar yoksa kane ve kardeşleri olarak mı almışlar? "Hazel kur'an" kanenin ismidir. Haza'nın bedeli oluyor. İsmi işaretlerden sonra gelen kelime eğer elif-lam takılıysa bir bedel grubu oluştururlar. "Tafsilel kitabi" cümlesinde failine muzaf olmuş oluyor ya da mastardır. Mastar olursa bu mastar meful almış olur. Eğer ismi fail olursa " tafsilel kitabi=kitabın açıklayıcısıdır/ açıklamasıdır" olur. Bu hangisidir ?

_ "Kitabı açıklayandır" sıfat-ı müşebbehe olarak alınabilir, mastar olarak alınabilir. "Hazal kur'an" nedir? Kur'an deyince nasıl bir resim gelmeli? Fatiha ile başlayıp Nasla biten bir kitap mıdır?

_ "Hazal kur'an" kelimesinin karşılığı bu ise o zaman ayetteki "kitap" kelimesinin karşılığı başka bir şey olur. "Hazal kur'an" (bu öğreti) eğer "bu öğreti" ise kitap ve kur'an kelimesi iki ayrı şey değildir.

"Bu öğreti" ne işe yarıyor?

_ Tasdik ediyor.

Neyi tasdik ediyor?

_ Ellezi beyne yedeyh. "Beyne yedeyh" kendinden öncekini mi demektir. Hu zamiri var "beyne yedeyhi". Bu hu zamiri kur'an'a gider. Sıla cümlesinde açık ya da gizli bir zamirin, ismi mevsule dönmesi şarttır. İsmi mevsul nereye döner? _ Kur'an'a döner.

"Onun iki eli arasında bulunan"dır. Yani önünde olanı/halihazırda bulunanı/şimdisinde olanı tasdik eder.

Kur'an için hangi zamanında/hangi devirde olursa olsun, Kur'an dışında kalan her şey aslında "beyne yedeyh"dir. Onu tasdik ediyor.

Peki tasdik nedir?

Tasdik kelimesi, zaten kendi bünyesinde doğrulama/tekzip barındırır.

Tasdik, bir bilginin doğrusunu eğrisinden ayırmaktır.

Kur'an'ın çizdiği çerçeve ile onun "doğru" dediği kısımlarına doğru; "yalan"dediği kısımlarına da yalan demektir.

Örneğin, Yahudilerin elinde bulunan kitapta Nuh diye bir resulden bahsedilir. Bu Kur'an çerçevesinde doğru bir bilgidir fakat Nuh'la ilgili anlatımlar (içki içip çırlıçıplak soyunması vb.) yalan bilgidir. Aynı şekilde Musa diye bir resul'de anlatılır suya bırakılması, Firavun'un sarayında büyümesi doğru bir bilgidir. Kur'an'da da anlatılır ve onay verir fakat Firavun'un yabancı biri olması Kıpti olması Kur'an'dan onay almaz. Tasdik dediğimiz şeyde budur; bir bilginin her aşamasında doğrusunu eğrisinden ayırmaktır. Musa diye bir resulün yaşadığı doğru bir bilgidir evet ama Musa denilen resulün, Yahudilerin anlattığı gibi olduğu doğru bir bilgi değildir. Kısmen doğruluğu vardır ama eninde sonunda çıkan o portre, Kur'an'ın onay verdiği bir portre değildir !

Elimizdeki kitap iki bölümden oluşuyor

1. Yazı kısmı,
2. Kur'an kısmı.

Yazı kısmı işlevsizdir çünkü yazı dediğimiz şeyin kendisi sarf - nahiv vb... söylemez. Bunu öğreti/kur'an kısmı söyler. "Tafsilel kitab" bu kitabın/yazının açıklanmasıdır. Demek oluyor ki bu yazının açıklanma kısmı, işin "kur'an" kısmıdır.

Elif lam ra tilke ayatul kitabi ve kur'anin mubin(Hicr1) ya da tam tersi şekilde gelmektedir. Bu çok ilginçtir, bir ayet hem kitaba ait oluyor hem yazıya ait oluyor. Yazının ayeti, yazının işaretleridir. Yazının işareti nedir ?

_ Kelimelerin işaretlerden oluşan öbeklerle yazıya dönüştürülmesidir. Yazının ayeti örneğin k-i-t-a-b harflerinden oluşması yazının ayetidir. Peki Kur'an'ın ayeti nedir?

_O yazıdaki kelimenin merfu, mecrur, hal, cer vb olması bunların ayetidir.

Kane hazal kur'an, ku'ran kelimesinin son harekesini ne koyacağız ? Damme/ötre olmasını kanenin ismi olmasından çıkartıyoruz. Kur'an kısmı burasıdır. Kanenin yazı halinde olması "yazı"dır. Kane; ismini ref, haberini nasb eden nakız fiillerdendir. Bunun kardeşleri de vardır dediğimizde; bunu, yazının kendisinde göremiyoruz. Bunu bu şekilde söylemek yazının öğreti/ku'ran kısmıdır.

Kur'an'ın kendisi noktasız harekesiz metinse, noktasız ve harekesiz metninde hangi kelimenin mecrur, merfu, mansub olduğunu nereden bileceğiz? 'Hazal kur'an' neden bu şekilde okuyoruz? Haza kelimesini haddel/hazzel vb okuyabiliriz. Niye öyle okuyoruz?

_ El Kur'an diye okuyoruz çünkü bu işin öğreti kısmıdır da ondan "tafsilel kitabı - bu yazının açıklanması" demek ki bu yazının açıklanmasında "Kur'an " ile ilgili, öğreti ile alakalıdır.

Yani, Kur'an kelimesi tek başına domuz yersen haramdır, şarap içersen haramdır, namaz kılarsan iyidir vb. değildir!

İsmi işaretler, daha önce açıklanmış bir kelimenin yerine aslında bir fiilin yerine kullanılan kelimelerdir. Bundan sonra gelen kelimenin başında elif - lam takısı ile marife olması ikisini bedel terkibi yapar, ikisi kelime grubu oluşturur demek bu işin öğreti/kur'an kısmıdır. Tasdik kısmı, Kur'an'ın işlevidir.

Bu Kur'an, Allah'tandır; başkası tarafından uydurulmuş değildir. Aynı zamanda kendinden önceki kitapları tasdik eder ve Kitap'ı ayrıntılı olarak açıklar. Âlemlerin Rabb'inden olduğundan hiç kuşku yoktur.

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Ve ma kane hazal kur'anu en yuftera min dunillahi ve lakin tasdikallezi beyne yedeyhi

ve tafsilel kitabi la reybe fihi min rabbil alemin. (Erhan Aktaş)

Kuranen kanenin ismidir mansub olmaz. Kane, inne olsaydı mansub olurdu, kane ismi ref haberini nasb eder.

Tasdik kelimesinde niye tasdiku değilde tasdikedir? Neden mansubtur?

Çünkü en yuftera üzerine matuftur, "en" nasb edatıdır. Cümle grubunu mastara çevirir. Cümle olarak en ile başlayan cümle zaten mahallende nasbtır çünkü "haza el kur'an" kanenin ismidir merfu olmak zorundadır en ile başlayan cümle sonuna kadar mahallen mansubtur aynı zamanda kanenin haberidir.

Rabbul alemin, alem değilde alim olur mu?

_ Evet öyle noktayıp herekeleyebilirsiniz ama kur'anla çelişen bir anlam elde edersiniz. Noktasız ve harekesiz metinlerde o a (!) diye uzatma elif'i yok sonradan konulmuş.

Alimin; tanınan bilinen demektir. Yani tanınan, bilinenlerin rabbi, işaretlenmiş, artık meydana getirilmiş, var olmuşların rabbidir. Alime değil, aleme kökündendir.

Bu ayette en yuftera kısmına değinmek gerekir;

Yuftera; bir şeyi parça parça bir araya getirmek, parçaları bir araya getirerek bütün oluşturmak manasındadır.

İftira; kelimesi de aslı olmayan ya da olan parçaları bir araya getirip aslı olmayan birşey etrafında bir öbek, olmayan bir şey oluşturmak demektir.

En yuftera; Kur'an Allah'tan başkası tarafından iftira edilen birşey olmadı, manasına gelir.

Bu kitabın mercii Allah'tır. Allah'ın onayı olmadan ondan habersiz oluşturulan bir kitap değildir. Yuftera kelimesinden, Kur'anın parça parça olması da çıkıyor. Bu demektir ki; bu kitap tek parça halinde birden indirilen bir kitap değildir. Buradaki parçalardan oluşan kitaptan Adem ile başlayıp Muhammed ile sonlanan kıssaların parçaları olduğunu anlıyoruz. Nezzele kelimesi de yuftera kelimesinin karşılığıdır.

Bu durum, Nuh geldi görevini yaptı gitti daha sonra Hut geldiğinde insanlık Nuh ile ilgili hiç birşey bilmiyor gibi birşey değildir. Hut geldiğinde insanlığın elinde Nuh ile ilgili epey bilgi vardı, Salih geldiğinde Adem, Hut ve Nuh ile ilgili bilgi insanlığın elinde vardı işte tasdik; insanlığın elindeki bu bilginin doğrulanması eğrisini doğrusundan ayıracak bir belgenin gelmesidir.

Ve ma kane haza kur'an – bu Kur'an değildir, ne değildir?

_ En yuftera min dunillah – Allah'tan başkası tarafından parça parça bir araya getirilmiş değildir.

Bu "parça parçanın" içerisine kelimenin anlamları, sarf, nahiv ve istikak'da giriyor. Bu kitabın istikakı, nahvi, cümle kuruluşları, kelime seçimleri Allah'tan başkası tarafından kurulmuş değildir diyor.

Tilavet kelimesine de bir şeyi sıraya dizmek manası veriliyor fakat bu sıraya dizmek, bir şeyi olması gereken yere koyarak sıraya dizmek, her şeyi yerli yerinde okumaktır. Faili-meful, mefulu-fail yapmak tilavet değildir.

El kitap kelimesine Tivrattır diyorlar, Kur'anın hiçbir yerinde bu Kur'an Tivrât'ı, İncil'i, İbrahim'i, İsa'yı vs... tasdik eder diye bir cümle yoktur. Musaddikan minet tivrât, min el kitap bulursunuz. İsa'ya verilen kitabın tasdike ihtiyacı yok ve olabilmesi için içine yalan, sahtekarlık karışmış olması, sürecin bozulmuş olması gerekir.

Tasdik-musaddikan ettevrât (tevrâtı doğrulayan) diye bir kelime bulamazsınız, tevrâtın bozuk olmuş olması demek, yani Allah'tan bozuk bir kitap gelmiş olması demek olur. Bu kitaplar Allah'tan geldi ve onlarda tasdik edici kitaplardı.

Peki neyi tasdik ederlerdi?

_ Musaddikan lima meahum – sizinle beraber olanı-yanınızda bulunanı tasdik eder. Şuan yanlarındaki Tivrât ve İncil değil yahudinin uydurmasıdır. Bizim elimizdekide Kur'an değildir. Bizim yanımızdaki asım kıraatidir. Noktasız ve harekesiz metin Kur'andır ve yanımızdaki kitapları tasdik edecek olanda o kitaptır.

Erhan Aktaş

Kendinden öncekilerini onaylayan Kitap'ı Hakk olarak sana indiren O'dur. Tivrât'ı ve İncil'i de O indirmişti.

تَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

Nezzele aleykel kitabe bil hakkı musaddikan lima beyne yedeyhi ve enzelet tivrâte vel incil.

Ahkaf suresi 12. Ayette **musaddikun lisanen arabiiyyen - arabiiyyeni doğrulayan geçer** çok ilginç bir ayettir, yani dilin tasdiki bile noktasız ve harekesiz Kur'an ile olmalıdır. Kur'anda ki o dil sizi isteseniz de istemeseniz de dillerin en fasihini kullanmaya zorunlu hale getiriyor.

Ali imran 39, **musaddikan bi kelimetin minallahi-** yani öyle kendi kafana göre değil Allah'tan gelen kelimelerle musaddik olmaktır.

Maide 46, **musaddikan lima beyne yedeyhi minet tivrati-** tivrattan önünde hazır bulunanı yani ne kalmışsa, Tivrâtı demiyor. Yahudilerin elinde de yedi farklı okunuşta Tivrât vardır. Bugün müslümanların elindeki kıraatlerde aynıdır.

Fatır 31, **musaddikan lima beyne yedeyh** – doğrulayan kendinden öncekini...

Neyi tasdik eder?

_ Allahu tealanın gönderdiği kitaplar birbirini tasdik etmez, onların her biri tasdik edicidir. O resuller adına, kitaplar adına uydurulmuş olanı tasdik eder.

Bugün elimizdeki ellezi beyne yedeyhi min el kur'an yani kur'andan elimize ulaşmış

olanıdır. Onunda doğrusu ve eğrisi var demektir. Müktesabattan elimize ulaşmış olanında hepsi yanlış değildir ama bütün bilgisi doğrudadır değildir.

Nereden elde edilmiştir?

_ Hadisler Allah resulünden, ayetler Allah'tandır. Kaynak Allah ve resul, devasa bir müktesabat oluşturulmuştur işte bu yahudinin elindekinin aynısıdır. Allah resulünden ve kitabından elde edilmiş, oluşturulmuş bilgilerdir.

Bütün resullere verilen tek bir kitaptır, tek bir yazıdır, resuller tek bir soyun çocuklarıdır, hepsi birbirinin birinci dereceden akrabalarıdır ve dili bir tanedir oda bu kur'anın dilidir.

Kur'anda ki dil, insanlığın örneği, prototipi ve numunesidir.

-Resuller de örnektir, insanlığın numunesi ve prototipidir. Dünyada ki bütün hukuklar soy üzerinden, kan bağı üzerinden oluşur.

Allahu Teâlâ, resuller soyu diye bir soy oluşturmuş, onlarda insanlığa örnek olacak bir hukuk, ilişki ve prototip bir toplum oluşturmuşlardır. Bu toplumlarda Musa dede, İsa ve Muhammed torundur. Dikkat edin Musa ve çocuklarına atfetmiyor. İbrahim benim zürriyetimden de diyor kabul edilmiyor 'zalimler ahdime erişmez' deniyor.

-Kim olursanız olun Kur'an hukukunu kan bağı üzerine oturtur lakin bu hukukun asli temeli imandır. İnanmayan çocuğunuzu kendinize mirasçı tayin edebilirsiniz ama inançta mirasçı tayin edemezsiniz...

-Kur'an iyi olma ve iyi kalmanın yollarını gösteriyor.

Ulul elbab - لبب = mudaf bir fiildir kök harfleri لبب'dir.

Elbab kelimesi = bir yer ikamet etmek, bir yerde kalmak, çene altına vurmak, kırıp içindekini çıkarmak. Elbab kelimesinin çoğulu lebebu, lebebu kelimesinin çoğulu elbabun'dur. Elbabun ; kolye yeri, gerdanlığın takıldığı yer, hatıra, akıl, hayvanın semer ya da eğrinin kaymasını engelleyen kayış...

Ulu; sahip anlamındadır. Aslında muzaf ile muzafun ileyhi ile birebir ilişki kurmak demektir.

Al kelimesi; akrabalıkta öne geçen, en önde olan, diğer insanlara göre daha yakın olan demektir. Mesela 'ala firavun' deniyor, kelimenin anlamı kemer, kayış, bir yeri bağlamak, öncelik tanımaktır yani akrabalık bağında diğerlerine göre daha yakın olan demektir.

Ulu kelimesi اول kökünden türemiştir. Öncelemek yani bağları öncelemek demektir. İkameti öncelemek, burada söz konusu olan şey kitapta bağları öncelemek yani;

Ulul elbab; kitapta bağı önceleyenler demektir. Elbab için akıl deniyor, akıl manası da zaten bir şeyi bir şeye bağlamaktır.

Kitapın ve yazının bağını öncelemek ne demektir?

_ İsnat-müsnet aslında birşeyi birşeye bağlamak, birşeyi birşeye isnat etmektir.

Elbab; birşeyin anası, özü demektir.

Yusuf 111, Lekad kane fi kasasıhim ibretun li ulil elbab = Ant olsun ki; onların kıssalarında sağlıklı düşünen temiz akıl sahipleri için ibretler, alınacak dersler vardır.

Bu ibret ne demektir?

_ **İbret** kelimesinin manası; bir yolda karşıdan karşıya geçmek, bir şeyden bir şeye geçmektir.

Bu ibret-عبر kelimesinde ibrani kelimesinin kökü olduğuda söylenir.

İbrani; ırmağın bir tarafında diğer tarafına, bir kıyıdan öteki kıyıya geçen demektir.

Ulul elbab'ta meselenin özüne bakan demektir. Meselenin özü, ortada bir yazı varsa siz onun özüne bakacaksınız, yazının özüde işaretten oluşur, işaretler bir araya gelir kelime öbekleri oluşturur ve bu öbeklerde isnat-müsnet ilişkisiyle bir araya gelerek cümleler oluşturur, cümleler bir araya gelerek atıf ilişkisiyle pasajlar oluşturur, pasajlarda sureler oluşturur, bu sureler de bir araya gelerek yine atıf ilişkisiyle bir kitap oluştururlar.

Nedir bu yazının bağı?

_ **Yazının bağı, hikmet demek yani gramerdir.** Bunu önceleyenler için bir karşıdan karşıya geçme bir hikmet vardır. Nasıl bir geçiş ? Cahillikten alimliğe, karanlıktan aydınlığa, bilinmezlikten bilinirliğe, rehbersizlikten rehberliliğe, çözümsüzlükten çözüme bir geçiş vardır. Bir hedefe varmak demektir. Bunun tersi olsa buna ibret denmez, kötüden iyiye geçişe ibret denir.

Her yola çıkanın yaptığı yolculuk ibret değildir, ibret olması için varmak istediği yer iyi olmalıdır.

Mesela 'onların kıssalarında ibretler vardır' der, bu demektir ki onların kıssaları size kötüyü öğretmez iyiyi öğretir yani yalancı değilseniz yalanı öğretmez ama doğruluğu öğretir.

Kur'an okurken, izlerken bir tek buğday tanesi olabilirsiniz, bir sureyi ulul elbab olarak yani bütün bağlarını, isnatlarını, merkezini temel alarak okuduğunuzda o sure bitiminde artık siz bir başaksınız demektir. Bir buğday tanesi iken bir sure sizi buğday tarlası haline getirir.

Tekamül gibi mi oluyor?

_ **Tekamül**; bir şeyin kendi içindeki potansiyelini açığa çıkartmaktır ama tekamül de diyebiliriz, Kur'an insanın içindeki potansiyelini toprağa ekilmiş bir buğday gibi harika bi tarla haline getirir.

Yusuf 111, ...ma kane hadisen yuftera ve lakin tasdikallezi beyne yedeyhi = uydurulabilen bir hadis değildir.

Ravi zinciri mesela; uydurulabilen bir hadistir... Hadislere 'Allah resulünün sözleri' diyenler, kuranı eksiltiyorlar. Allah resulünün söz söylemesi için kuranın eksik

olmasına gerek yoktur. Biz, resullerin sünnetine bağlıyız, onların sünneti; **Allah'ın kitabına sımsıkı sarılmaktır.**

Kuranın dışında getirilen resul tanımı batıldır. Resullerin tarifleri Allah tarafından yapılmıştır, mevki ve görevleri Allah tarafından tayin edilmiştir; o da Kur'andadır.

Allah tanımı da aynı şekilde... Din, İslam'dır; o da Kur'andadır.

Yusuf (12/111)'deki 've tafsile' ve 'kitab' yerine 'küllü şeyin' ifadesi geliyor, neler düşünümeliyiz?

Tafsil: ayırmak, uzaklaştırmak; karar vermek, ayırmak, kesmek, koparmak

Tafsil kelimesi; bir şeyin başka bir şeyden bir daha karışmamacasına ayrılması demektir.

Fasale فصل: ayrılma, çıkmak, uzaklaştırmak

Fasale kelimesi: iki bütünü birbirinden ayırmak, arasının ayrılmasıdır.

Müfredat'ta ise bunlara ek olarak "aralarında belirli bir aralık ya da yarı oluşuncaya kadar iki şeyden birini diğerinden ayırmak" tanımı getirilmiştir.

Katae قطع kelimesi; bir bütünden bir daha birleşmemek üzere parça koparmayı ifade eder.

Beyene بين kelimesi ise, ki mubiyn kelimesinin de köküdür; bir şeyin bir daha karışmayacak şekilde açığa çıkmasıdır.

Katae ve beyene kelimeleri bir bütünün parçalanmasını ifade eder.

Tafsihil kitab, en küçük birimden başlayarak olur.

Kelime; bağımsız işaretlerden, parçalardan oluşur. Bir kelimenin kök harflerini tespit edip ayırmak fasaledir.

Örneğin 'el kitab', k t b (كتب) birbirine karışmamak üzere kök harflerine ayırdık. El kitab kelimesinde işaretler birbirine karışır mı?

_ Hayır. Karışmış değil, tam tersi birbirinden ayrılmıştır; ke - ك başka, te - ت başka, be - ب başka yazılır.

Bu ayrı parçaların belirtilmesi, tafsildir.

Kelime, en küçük parçadır; bu parçalardan bir araya gelmiş cümleler vardır. Bir kelimeye "bu kelime isimdir" dediğinizde, o kelimeyi örneğin fiilden tafsil etmiş olursunuz. Fiil ayrı bir bütün, isim ayrı bir bütündür; tafsil edildi. O isim için; 'şu, şu harftir, merfudur' dediğinizde, onu mecrurluktan, mansupluktan tafsil etmiş; ayırmış olursunuz.

Kitabın tafsili de en dipte buradan baslar; bunun bir ön tafsili de iştikak tafsilidir.

Kuranın noktalanması ve harekelenmesi; insanların iştikak ilmine olan ihtiyacını yok

etmiştir. İnsanlar o ilmin dillere getirmiş olduğu o düzenden mahrum edilmiştir.

Sarf; iştikaksız olmaz, ama ne yazık ki günümüzde 'birileri bizim yerimize' yaptığı için, iştikaksız hale gelmiştir. Örneğin; aynı kelimedede boğaz harflerinden üç tanesinin yan yana bulamazsınız; bu iştikaktaki tafsildir.

21690 kök kelime kombinasyonu vardır. Sadece ensile'yi koyduğumuzda x 36 yapmamız lazım; her bir kelimenin mazi, muzari, ismi fail, ismi meful vs. bu çekimleri de eklersek, milyarlarca kelime elde edilir.

Ancak kelimelerin çokluğu insanlar arası iletişimi zayıflatır. Bir dilin zenginliği kelime sayısının çokluğunda değildir.

Dildeki zenginlik; mana ifade ederken az kelime sarfiyatıyla çok mana ifade etmesidir. Anlamla söz arasında hem fonetik bağ kurması hem de bu bağın anlama uygun olması lazımdır.

Kelimelerin iştikakı sınırlandırılmış. Örneğin ellezi kelimesinin bir tane iştikakı vardır. Çünkü dili; anca sınırlandırılırsa insanlar birbirine aktarabilir. Mesela bir dilde 560 milyar kelime olsun; bu kelimeleri kullanabilmemiz için sadece telaffuzuna bile 560 milyar saniye gerekmektedir.

Dilin; kelime sayısı az olsa bile 'kelime türetebilir' bir yapıda olması gerekmektedir. Yeni çıkan bir olguya uygun bir isim türetebilmelidir. Bu özellikler sadece kurandaki dilde vardır.

Araplar iştikak ilmini kaybettikleri için günümüzde birçok şeye yabancıların koydukları isimleri vermişlerdir. Zaten iştikakı öldürüp, batıyı taklit ettikleri için Arapça konuştukları halde, nokta ve harekeli olmasına rağmen, kuranı anlamıyorlar.

İki sesin bir araya gelmesi, belli kurallar çerçevesinde olur, tafsilin konusudur. Dilde uyum olmak zorundadır.

Katae'de bir şeyin bir parçasını koparıp alırken uyum gözetilmez. Cümleyi alıp, mansup yaptık, hareke koyduk diyelim; buna tafsil denmez.

Tafsilde; muhtedaya uygun haber olmalı, ismi mevsule uygun sıla cümlesi olmalı, fiile uygun fail olmalıdır. Ayırtanların beraberken bir ahenginin olması lazımdır.

Cümle içindeki bir kelimeye "Bu muhtedadır, bu haberdır" dediğimizde, alıp o kelimeleri cümle dışına atmıyoruz. Tafsil; iki şeyi birbirinden ayırıp bağlarını koparmak değildir; iki şeyi birbirinden ayrı görüp, aralarındaki isnad bağını ortaya koymaktır. Zaten sözlük anlamlarından biri de bir konuyu detaylıca inceleyip, açıklamaktır.

Mesela, 'su'yu tafsil edelim:

H2O

H ayrı, O ayrı... "Aralarında bir bağ yok" denemez. Su, mükemmel bir bütündür. H ve

O'dan oluşur. H ve O, belli şekilde bir araya gelerek bu bütünü oluşturur.

Tafsil; en küçük parçadan başlar:

1. İşaretlerin tafsili,
2. İşaretlerin oluşturduğu kelimelerin tafsili,
3. Kelimelerin oluşturduğu cümlelerin tafsili,
4. Cümlelerin oluşturduğu pasajların tafsili,
5. Pasajların oluşturduğu Kuranın tafsili...

Kuran, başı-sonu olmayan bir kitaptır; buna göre okunmalıdır, grameri de buna göre olmak zorundadır. Çünkü tafsil bunu gerektirir.

"E lem neşrah leke sadrek (İnşirah/1)."i tafsil edelim:

'leke' bu zamir kime gidecek? _ Öncesine.

Öncesinde biri var mı? _ Yok.

Kuran bizi mecbur bırakıyor aramaya.

Görülüyor ki; orada bahsedilen Muhammed as. ve kalp ameliyatı değil.

Musa as. 'rabbişrah li sadri' ve devamında "bana ehlimden bir vezir ver" diyor (Taha/25-29).

"Biz senin naibini tayin etmedik mi?" Yani sen Harun'u istedin, vezir olarak biz sana onu vermedik mi deniyor.

Tafsil; isnadı doğru yapmaktır. Tafsilin karşısında, 'idin - عِيزِينَ ' kavramı vardır.

Hicr (15/91)

Onlar şimdi de Kur'an'ı parça parça yaptılar. (Erhan A.)

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِيزِينَ

Ellezine cealul kur'ane idin.

Parçayı koparıp, bağını kesip bir arada tutmaktır. Örneğin; koyun, kafası kesilmiş, ayakları kesilmiş, derisi yüzülmüş ama tüm parçalar bir arada... ortada olan artık 'koyun' mudur?

İşte Kuran da o hale getirilmiştir; Noktayla, harekeyle, meallerle, tefsirlerle... birbiriyle olan ilişkisini kopardılar ama bir yığın bir arada tuttular; ıdiyn budur.

Soru: Fussilet (41/44) bağlamında; acemiyyen noktalı ve harekeli metinse, müşrikler de bu metni anlayabildiler ise noktalı ve harekeli metni de anlarlar ve “Bu ayetler bize açıklanmalı” demezlerdi. Ayrıca ‘metin noktalı ve harekeli gelseydi kimse kitabın metni üzerinde oynama yapamazdı’ diye düşünebilir miyiz?

_ Burada gecen ‘ayet’ kelimesi ‘cümle’ değil; ‘işaret’tir.

Acemiyyen noktalamak ve harekelemektir. O noktaların da açıklanması gerekmez miydi? Yapılacağı söylenen itiraz budur.

Noktasız ve harekesiz metinde kullanılan bütün işaretler kuranda açıklanmış/tanıtılmıştır. Nasıl ki 29 surenin başında işaretler tanıtıldı; eğer kuran noktalı ve harekeli gelseydi, noktalar ve harekeler de aynı şekilde tanıtılırdı. Ancak şedde, tenvin vs. bunların hiçbirini tanıtılmamıştır.

Bu bile başlı başına kuranın noktasız ve harekesiz geldiğine delildir.

Arapçaya nokta koymak; onu öldürmektir. Hareke ise onu tamamen bitirmek, gömmektir. Dil, buna müsait değildir. Arap dilinin irabı bir şaheserdir.

Kimse kuranın üzerine işaret tayin edemez; buna resulün dahi yetkisi yoktur. Resuller kesinlikle yazılı belgeler almışlardır; Allahtan ne almışlarsa, fazlalaştırmadan iletmişlerdir.

“Kitap indirdik” ayetlerine rağmen “kuran hitaptır” denebilmiş ve bu bizlere çok pahalıya mal olmuştur.

Soru: tasavvufçular tarafından da sıkça kullanılan ‘ileyhi raciun’ ifadesinden ne anlamamız gerekir?

_ “Biz Allah içiniz; dönüşümüz/dönüşler O’nadır.”

Racilun: başladığın yere dönmektir. Bu yüzden ayete “Bizi Allah başlattı, o bitirecek” manası verilmiştir.

Samed olan bir Allah’a inanan biri, ‘parça olarak Allah’tan koptuk, O’na döneceğiz’ demez. Tasavvufçular ölçüyü bu tarz söylemlerde bulunarak kaçırırlar. Özde her şey, tabii ki, Allah’ın iradesiyle var oldu ve yine O’nun iradesiyle O’na döndürülecek. Yalnız bu açıklamayı abartınca isin içine ‘şirk’ karıştırılıyor.

Şirk karıştırılmasını sebebi bu ayet değil; zihinlerdeki Allah ve resul tasavvurudur.

Öyle bir resul, öyle bir Allah anlayışı var ki; o zihniyetten artık şirkten başka bir şey doğmaz.

Katılımcı: Hakikat-i Muammediyye’de detaylı olarak bulunan; kaos, kozmos kavramları ve ‘Biz küçük tanrılarız; tanrı da büyük insandır’ inancı, kökeni Mısır mitolojisine dayanan bir Yahudi inancıdır.

Bu ayette 'yaşam Allah'tan başladı' gibi bir şeyden ve 'ölümden' bahsedilmiyor. 'Li' harfi ceri iyelik bildirir; "bizim sahibimiz Allah'tır" anlamındadır. Biz sahipsiz değiliz, birine aitiz, başı boş değiliz manasındadır.

Inne ileyihi raciun: 'dönüşümüz' değil, 'dönüşler/ dönücüler' O'nadır. Yani, müracaatlar O'nadır.

Bir önceki ayette 'Sizi bunlarla imtihan ettiğimiz zaman müracaat yeri Allah'tır. Yani, yasarken tek başvuru yerimizin O olduğu söyleniyor. Hatta başka bir ayette de "Allah'a firar edin" denir. Evet. Allah'a, Allah dışındaki her şeyden firar etmemiz gerekir.

Soru: Bakara 177'de 'amene' fiiliyle 'nebiyyine', neden resul değil de nebi deniyor?

_ O ayette nebiyyen kelimesi لى takısıyla gelmiştir, marife olduğu için; belirli kimselerden bahsetmektedir.

Hangi nebilere iman edilmelidir?

Kuranda adi gecen nebilere. Çünkü nebi olmadan resul olunmaz.

Soru: Nisa 34-35 arasında gelen 'و'

_ Orada gelen 'و' atıf vavı'dır.

Behimetül Enam : Yerleşik, evcil hayvan. Evcilliği doğal olan. Geyikler haram aylar dışında avlanılarak yenilen şeylerdir. Allahu Teala ona saydul ber'i (karanın avı), gayri mahalli (mahallisi, yerleşmesi olmayan adamlar) diyor.

Bunlar avlanılarak yenilen şeylerdir. Koyun kesmenin bir zamanı yoktur ama bir geyiği kesmenin belirli bir zamanı vardır, yılın 365 günü avlayamazsın, haramdır.

Dünyanın her tarafında haram aylar uygulanıyor.

Mesela; Antalya'da Dağ keçilerini vurma, avlama mevsimi vardır. Bu av konusunu Allahu Teala, Adem as'dan beri yasa halinde koymuştur.

Dağ keçisi ve yaban koyunlarının da aynı şekilde belirli bir zamanları vardır. Her yıl avlanamaz. Çünkü bunların doğada bir işlevleri var. Yağmurun yağmasında, otun çıkmasında, ormanların genişlemesinde, meyvelerin çıkmasında onların bir işlevleri var. Tabiatı dengeliyorlar.

Nur Suresi 24/32

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِنَّ يَكُونُوا قَقْرَاءَ يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Ve enkihul eyama minkum ves salihine min ibadikum ve imaikum, in yekunu fukarae yugnihimullahu min fadlih, vallahu vasiun alim.

İçinizden evli olmayanlar ile erkek ve kadın esirlerinizden uygun durumda olanları evlendirin. Yoksul iseler Allah, kendi ikramıyla onların ihtiyacını giderir. Allah'ın imkanları geniştir, bilir.

(SÜLEYMANİYE VAKFI MEALİ)

Buradaki عِبَادِكُمْ (ibadikum) kelimesinin anlamlarından biri de kızmaktır. Ama ibad şeklinde geldiğinde abd'in çoğuludur, kul manasına geliyor. Burada kesinlikle ıstikakta bir problem var.

Kur'an'a baktığımız zaman;

İblis, şeytan, kafirler, müşrikler ile ilgili abd kelimesi asla kullanılmaz. Çünkü abd kelimesinde asıl olan şey kesinlikle gönüllülüktür.

Abd kelimesinin hiçbir şekilde köle anlamı yoktur.

Allaha yapılan gönülsüzce ibadete bile abd denmez.

Mesela ; MA MELEKET EYMANUKUM, RAKİB, MERKUB gibi KUR'AN'İ ifadelerin asla köle anlamı yoktur.

Kuranda köle diye, cariye diye bir kavram geçmez. Uydurulmuş kavramlardır.

Zorla alıkonulana Kuran esir, usera diyor.

Savaşmasın,zarar vermesin diye iradesi zorla hüküm altına alınan kişiye esir denir.

Tahrir: Kayıt altına almak. Bakıma muhtaç birinin bakımını üstlenmek.